

UNIVERSITETI - UNIVERSITY - UNIVERZITET

"HAXHI ZEKA"

Lenda : Kontabiliteti Financiar
Departamenti : Kontabilitet dhe Financa

Msc. Valdrin Misiri

Pejë, Prill 2018

Kontabiliteti Financiar

- Viti II-të, Semestri IV
- Departamenti : KF
- Statusi i lëndes : Obligative
- Javët mësimore: 15 [4 orë ligjerata, 8 orë ushtrime(4 grupe)]
- Mësimdhënëse: Prof.Ass.Dr. Fitim Deari
- Asistent: MSc.Valdrin Misiri
- Orari i ushtrimeve: E hene (G4 – ora 09:45 - 11:15 E4)
- (G3 – ora 13:15 - 14:45 CI)
- (G2 – ora 15:00 - 16:30 CI)
- Orari i ushtrimeve: E marte (G1 – ora 11:30 - 13:00 CI)

- E-mail: valdrin.misiri@unhz.eu
- Website: www.unhz.weebly.com

Objektivat e ligjerates

- Llojet e te arkëtueshmeve
- Kontabiliteti i borxheve të këqija
- Metoda e uljeve
- Vleresimi i llogarive të dyshimta
- Shlyrjet e llogarive të dyshimta
- Arketimet(rivendojsa) e llogarive te dyshimta të shlyra më parë
- Qasjet për borxhet e këqija në metodën e uljeve

Llojet e të arkëtueshmeve

- Në praktiken e bizneseve bashkëkohore njihen tri lloje të arkëtueshmeve:
 1. Llogaritë e arkëtueshme (accounts receivable)
 2. Dëftesat e arkëtueshme (note receivable)
 3. Të arkëtueshmet tjera
- Llogaritë e arkëtueshme janë të drejtat për shumat e borxhit ndaj firmave blerëse dhe individëve, të krijuara nga shitjet e mallrave dhe shërbimeve me afat pagese (kredit)
- Dëftesat e arkëtueshme janë instrumente monetare kreditore...
- Të arkëtueshmet tjera nuk rezultojnë nga transaksionet normale të biznesit, sic janë p.sh. shitjet e mallrave dhe shërbimeve.

Kontabiliteti i borxheve të këqija

- Shitja e mallrave dhe shërbimeve me afat pagese është bërë vecori kryesore në transaksionet tregtare të bizneseve.
- Kjo formë e shitjes sjell dobi të madhe
- Në anën tjetër këto benefite, të krijuara nga shitjet e mallrave me afat pagese njëkohësisht, përcillen edhe kosto sepse disa nga blerësit nuk paguajnë në afatin e pagesës, dhe në disa raste nuk paguajnë fare

Kontabiliteti i borxheve të këqija

- Pamundësia e mbledhjes së arkëttimeve nga disa blerës, firmës shitëse i krijon shpenzime të cilat emërtohen shpenzime të pambledhshme (shpenzime të borxheve të këqija ose shpenzime të llogarive të dyshimta)
- Evidenca kontabël e shpenzimeve të borxheve të këqija bëhet nëpërmjet dy metodave:
 1. Metoda e uljeve
 2. Metoda e shlyrjes direkte

Metoda e uljeve

- Në krahasim me metodën e shlyrjes direkte, metoda e uljeve përdoret më shumë në praktikë, për faktin se është në pajtushmeri me parimin e shkaksisë.
- Sipas këtij parimi në llogaritjen e fitimit të periudhës duhet kundërvënë të hyrat me shpenzimet të cilat janë krijuar nga gjenerimi i këtyre të hyrave.

Vlerësimi i llogarive të dyshimta

- Shembull:
- Supozojmë se firma “ Devolli Corp.” gjatë vitit 2012 ka pasur shitje me afat pagese në vlerë prej 438.000 € nga të cilat në fund të vitit është vlerësuar se 63.000 € janë të pambledhshme.
- Departamenti i shitjes ka vlerësuar se 9.200 € nga shitjet e këtij viti janë llogari të dyshimta dhe se ky vlerësim është bazuar në përvojën e shitjeve nga vitet 2010 dhe 2011.
- Më datën 31.12.2012 bëni veprimet rregulluese në lidhje me llogaritë e dyshimta të vlerësuara nga “Elkos”

Shlyerjet e llogarive të dyshimta

- Për arkëtimin e llogarive të dyshimta, firmat përdorin mënyra dhe instrumente të ndryshme dhe në disa raste edhe mekanizma ligjorë.
- Në momentin kur menaxhmenti i kompanisë konsideron se janë shterur të gjitha mundësitë për arkëtimin e llogarive të dyshimta, ai merr vendim dhe autorizon kontabilistin që të bëjë shlyerjen e tyre.
- Në këtë rast shuma e shlyerjeve regjistrohet ne debi të llogarisë “ulje për llogaritë e dyshimta” dhe për të njejtën shumë krediton “LL/A”

Shembull

- Supozojmë se me 15.01.2013 menaxheri i firmes “Devolli Corp.” ka vlerësuar se bleresi N nuk ka mundësi ta paguajë borxhin sepse ai ka falimentuar, prandaj autorizon kontabilistin të shlyejë borxhin e tij në vlerë prej 5.100 €.

Arkëtimet e llogarive të dyshimta të shlyra më parë

- Në praktikë ndodhin edhe situata kur firmat arkëtojnë tërësisht ose pjesërisht një pjesë të shumës së borxheve të këqija, të cilat janë shlyer më parë.
- Arkëtimet e borxheve të këqija, të shlyra më parë, kërkojnë të bëhen dy regjistrime kontabël
- Në regjistrimin e parë debiton LL/A dhe krediton llogaria, uljet për llogaritë e dyshimta.
- Në regjistrimin e dytë, për shumën e arkëtuar, debiton llogaria e keshit dhe krediton LL/A

Shembull

- Supozojme se me 08.02.2013 “Devolli Corp.” ka arkëtuar në kesh 5.650 €, në emër të borxheve të këqija të shlyera ne vitin 2012.

Qasjet për borxhet e këqija në metodën e uljeve

- Për vlerësimin e borxheve të këqija brenda metodës së uljeve(indirekte) perdoren dy qasje:
 1. Përqindjet në shitjet neto
 2. Përqindjet në llogatitë e arkëtueshme
- Me metodën e përqindjeve në shitjet neto, shpenzimet e borxheve të këqija vlerësohen mbi bazen e aplikimit të përqindjes në shitjet neto me afat pagese gjatë periudhës.
- Përqindja vendoset mbi bazën e përvojes së kaluar dhe natyrisht edhe prej politikës së firmes ndaj shitjeve me kredi.

Shembull

- Supozojmë se me 31.12.2014 menaxhmenti i “Buqaj” ka marrë vendim që bazë e përqindjes së borxheve të këqija në shitjet neto të këtij viti të merret 1.5%. Shitjet neto gjatë vitit 2014 janë 880.000 €.
- Le të supozojmë se me 31.12.2014 përpara veprimeve rregulluese në librin kryesor llogaritë në vijim kanë këtë gjendje:
 1. “LL/A” debitojnë për vlerën 315.000 €, ndersa
 2. “Ulje për llogarite e dyshimta” krediton për 4.400 €

Përqindjet ndaj LL/A

- Disa firma në vlerësimin e borxheve të këqija e përdorin qasjen e përqindjes në gjendjen e llogarive të arkëtueshme.
- Meqenëse qasja në fjalë i mat borxhet e këqija nga prizmi i pasurisë, ndryshe emërtohet edhe qasje e bilancit të gjendjes.
- Gjithashtu, ky variant pikënisje në vlerësimin e llogarive të dyshimta e ka përvojën e kaluar me borxhet e këqija.

Shembull

- Supozojmë se “Albi” gjatë 5 viteve të kaluara ka pasur këtë situatë lidhur me llogaritë e arkëtueshme dhe borxhet e këqija si në vijim:

Viti	Gjendja e LL/A-ve	Borxhet e këqija
2010	270.000	5.150
2011	330.000	4.600
2012	260.000	5.400
2013	640.000	4.350
2014	550.000	6.700
	2.050.000	26.200

- Supozojmë se me 31.12.2015 gjendja e llogarive të arkëtueshme është 430.000 € kurse ulje për llogaritë e dyshimta ka një gjendje kreditore në vlerë prej 3.900 €.

Pyetje

Suksese!